

SEDIMENTNE STENE ,
SEDIMENTNI MINERALI I
SEDIMENTACIONE SREDINE
SADRŽAJ:

UVOD.	2
NASTANAK.	2
POVRŠINSKO RASPADANJE.	2
MEHANIČKO POVRŠINSKO RASPADANJE.	3
HEMIJSKO POVRŠINSKO RASPADANJE.	4
TRANSPORT I SEDIMENTACIJA.	5
DIJAGENEZA.	6
SEDIMENTNI MINERALI.	6
KLASTIČNE SEDIMENTNE STENE.	7
HEMIJSKE I ORGANOGENE SEDIMENTNE STENE.	10
VULKANOKLASTIČNE STENE.	11
SEDIMENTACIONE SREDINE.	12
ZAKLJUČAK.	15
Literatura.	16

SEDIMENTNE STENE

UVOD:

Sedimentne ili taložne stene su geološke tvorevine površinskog dela zemljine kore, postale od produkata fizičko-mehaničke i hemijske prerade već postojećih stenskih tvorevina ili/i ostataka biljnog i životinjskog sveta, kao i produkata vulkanske aktivnosti.

Sedimenti omotač čini oko 5% zapremine Zemljine kore i 0.1% zapremine cele Zemlje.

Debljina sedimentnog omotača iznosi:

- 1.9 km na kontinentima;
- 0.3 km u okeanskim basenima.

NASTANAK:

Sedimentne stene (nekada – taložne stene) nastaju procesom taloženja. Ovaj proces odvija se uglavnom u četiri faze:

sl.1. sedimentne stene-struktura
površinsko raspadanje,
transport,
sedimentacija,
dijageneza.

POVRŠINSKO RASPADANJE

Kako je za stvaranje jedne nove stene potrebno "obezbediti matrijal" prva faza je površinsko raspadanje, odnosno skup egzogenih procesa, koji dovode do usitnjavanja stenske mase u površinskim delovima ili njeno delimično ili potpuno rastvaranje pod dejstvom površinskih ili podzemnih voda.

Površinsko raspadanje je skup egzogenih procesa kojima se stene usitnjavaju u površinskim delovima.

Može se podeliti na: mehaničko (fizičko), hemijsko i biogeno.

Najjednostavnija podela površinskog raspadanja se može izvršiti na mehaničko (fizičko), hemijsko i biogeno. Raspadanje stena pod dejstvom živih organizama – biogeno, može, međutim, da se svede na mehaničko ili hemijsko.

Osim od same prirode stena, presudan uticaj na intenzitet i brzinu površinskog raspadanja imaju i klimatski uslovi. Od njih zavise i količina padavina, kao i stepen ogoljenosti terena, takođe značajni faktori

za raspadanje. Razlikujemo četiri glavna regiona.

Regioni sa nivalnom klimom (polarna područja i područja visokih planina - preko 3000 m): temperatura ispod 0oC, padavine u obliku snega, pa je fizičko raspadanje svedeno na mehaničko struganje stena pri kretanju lednika, a hemijsko je gotovo odsutno.

Regioni sa humidnom klimom (tajge i tropske šume): veća količina padavina od količine vode koja ispari, pa je vegetacija bujna, a humusni pokrivač debeo. Hemijsko raspadanje je intenzivno, a fizičko slabo.

Regioni sa aridnom klimom (pustinjski i polupustinjski regioni): količina vodenog taloga je manja od one koja može da ispari, a temperature su visoke. Vegetacija je slaba, kao i humusni pokrivač. Fizičko raspadanje je slabijeg intenziteta.

Regioni sa sezonskom klimom: odlikuju se najčešće polugodišnjim smenjivanjem perioda sa mnogo padavina i perioda sa malo padavina, pa se smenjuju i vidovi raspadanja.

MEHANIČKO POVRŠINSKO RASPADANJE

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com